

SOCIETATEA NATIONALA DE TRANSPORT GAZE NATURALE
"TRANSGAZ"-S.A. MEDIAS

Capital social: 117 738 440,00 RON ORC: J32/301/2000 C.I.F.: RO13068733
Medias ,Piata Constantin I Motas, nr. 1, jud. Sibiu, cod: 551130
Tel. 0040-269-803333, 803334; Fax.0040-269-839029
<http://www.transgaz.ro>, e-Mail: cabinet@transgaz.ro;

Nr.23098/septembrie 2008

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind propunerea de rectificare a bugetului de venituri si cheltuieli pe anul 2008

Necesitatea rectificării bugetului de venituri si cheltuieli pe anul 2008 este dată de faptul că unele din premisele care au stat la baza elaborării bugetului actual, aprobat prin Ordinul Ministerului Economiei si Finantelor nr.968/28 martie 2008, au suferit modificări, cu influente semnificative asupra indicatorilor economico-financiari ai SNTGN Transgaz SA.

Mentionăm câteva din schimbările intervenite:

- Ordinul nr.56 al ANRE din 6 iunie 2008 prin care s-a aprobat Metodologia pentru trecerea de la facturarea cantităților de gaze naturale în unități volumetrice la facturarea în unități de energie. Prin această metodologie se prevede la art.10 „Transformarea tarifelor de transport exprimate în lei/1000 mc, respectiv lei/1000 mc si oră de rezervare, în tarife exprimate în lei/1000 MWh, respectiv lei/MWh si oră de rezervare pe baza puterii calorifice superioare medii a gazelor livrate din sistemul national de transport”. Transformarea volumelor transportate în MWh s-a făcut de către ANRE pe baza puterii calorifice superioare medie la iesirea din SNT care este de 10.612,827 kwh/1000 mc, valoare publicată pe site-ul ANRE;
- Ordinul nr.62 al ANRE din 24 iunie 2008 prin care a fost aprobat Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzactionate în România. Acest regulament stabileste conditiile de măsurare si de conversie în unități de energie a cantităților de gaze naturale vehiculate în România;
- Ordinul nr.72 al ANRE din 26 iunie 2008 prin care au fost aprobate tarifele pentru prestarea serviciului de transport aplicabile utilizatorilor SNT în perioada 1 iulie 2008 – 30 iunie 2009, la stabilirea acestora avându-se în vedere trecerea de la facturarea si decontarea în mc la MWh, si anume:

- componenta fixă pentru rezervarea de capacitate pentru servicii ferme: **0,18 lei/MWh si oră de rezervare;**
- componenta fixă pentru rezervarea de capacitate pentru servicii întreruptibile: **0,14 lei/MWh si oră de rezervare;**
- componenta volumetrică pentru utilizarea sistemului de transport: **6,89 lei/MWh.**

Prin acest ordin au fost stabilite Venitul total si Venitul total reglementat, aferente anului doi al celei de-a doua perioadă de reglementare si indicatorii fizici care s-au avut în vedere la stabilirea tarifelor, elemente redate mai jos:

Capacitatea operațională a Sistemului National de Transport (iulie 2007-iunie 2008)	UM	Valori
Capacitatea de transport anuală	MWh	326.952.167,00
Capacitatea de transport orară, din care:	MWh	37.323,31
-capacitatea de transport întreruptibilă	MWh	3.782,94
Cantitatea anuală programată pentru transportul prin SNT (iulie 2007-iunie 2008)	MWh	158.470.732,76
Venit total aferent anului doi al celei de-a doua perioadă de reglementare	mii lei	1.149.668,58
Venit total reglementat aferent anului doi al celei de-a doua perioadă de reglementare	mii lei	964.182,48
Rata de crestere a eficienței economice pentru perioada de reglementare	%	0,91

De menționat că datorită aplicării cu întârziere a tarifelor de transport în primul an al perioadei de reglementare (1 octombrie 2007 în loc de 1 iulie 2007) și a transportării unei cantități de gaze mai mici decât cea avută în vedere la stabilirea tarifelor, în primul an al perioadei venitul total reglementat nu s-a realizat cu 114.189 mii lei, valoare recunoscută de ANRE și cu care ar fi trebuit corectat venitul total ajustat din al doilea an. La ajustarea tarifelor începând cu 1 iulie 2008, ANRE a inclus în venitul total reglementat doar 50% din corectie (57.094,5 mii lei) avându-se în vedere asigurarea suportabilității tarifelor de transport și influența acestor tarife în prețul final al gazelor naturale. Neinclusiunea întregii corectii în venitul total reglementat din al doilea an a condus la obținerea unor tarife mai scăzute, cu influență negativă asupra veniturilor din activitatea de transport. Suma neinclusă urmează a fi recuperată în cursul perioadei de reglementare, ea fiind recunoscută de reglementator;

- Evoluția estimată a cursului de schimb leu/USD, respectiv leu/EURO care înregistrează o creștere față de cursurile de schimb luate în considerare la elaborarea bugetului aprobat (curs BVC: 3,2800 lei/EURO și 2,466 lei/USD, curs BVC rectificat: 3,6101 lei/EURO și 2,3237 lei/USD);

- Creșterea pretului mediu de achiziție a gazelor pentru consumul tehnologic cu cca. 10% și a pretului mediu final de furnizare a gazelor naturale cu cca. 8%.

Principalele modificări ale indicatorilor BVC rectificat față de BVC aprobat sunt prezentate în cele ce urmează:

I. Veniturile totale în valoare de **1.222.011 mii lei**, sunt cu **53.023 mii lei** mai mici decât nivelul veniturilor cuprinse în BVC aprobat, ceea ce reprezintă o diminuare a acestora cu 4,16%.

Principalele cauze care au generat scăderea veniturilor sunt:

1. scăderea cantităților de gaze naturale solicitată a fi transportată de către utilizatorii SNT;
2. diminuarea tarifului de rezervare a capacității începând cu 1 iulie 2008;
3. amânarea aplicării tarifului de dispecerizare și echilibrare a sistemului național de transport până la data de 1 iulie 2009;

Următorii factori au avut o influență pozitivă asupra veniturilor:

1. creșterea veniturilor financiare pe seama dobânzilor aferente depozitelor bancare;
2. revizuirea cursurilor de schimb leu/USD și leu/EURO în creștere față de prevederile din BVC aprobat care au dus la creșterea veniturilor din serviciile de tranzit internațional de gaze naturale;
3. creșterea tarifului de transport, privind componenta volumetrică ca urmare a aplicării noilor tarife începând cu 1 iulie 2008.

II. Cheltuielile totale în valoare de **917.423 mii lei** sunt cu **39.981 mii lei** mai mici față de nivelul bugetului aprobat, respectiv o scădere a acestora cu 4,18%.

Mentionăm principalele elemente de cheltuieli care au fost rectificate datorită unor factori de influență care nu au putut fi prevăzute la data fundamentării BVC aprobat:

a) Cheltuieli care scad comparativ cu bugetul aprobat:

1. cheltuielile privind prestațiile externe, datorită renunțării la înmagazinarea gazelor pentru echilibrarea SNT ca urmare a amânării aplicării tarifului de dispecerizare și echilibrare a SNT și a reactualizării programului de reparatii și reabilitarea;
2. cheltuielile cu materialele auxiliare în urma reconsiderării programului de aprovizionare;
3. redevența pentru concesiunea sistemului național de transport datorită scăderii veniturilor din activitatea de transport;

b) Cheltuieli care vor înregistra creșteri față de BVC aprobat:

1. costul aferent consumului tehnologic datorită pretului mediu de achiziție mai mare față de cel prevăzut inițial și a creșterii cantității. Creșterea substanțială a costurilor cu consumul tehnologic în semestrul II 2008 a fost determinată de aplicarea Ordinilor ANRE nr.56 și nr.62 menționate, respectiv măsurarea și facturarea gazelor în unități de energie. Consumul tehnologic din SNT se determină începând cu 1 iulie 2008 ca diferență între energia intrată în SNT și energia ieseală din SNT. Există diferențe semnificative între consumul tehnologic exprimat în procente din cantitatea volumetrică totală și consumul tehnologic exprimat în procente din cantitatea totală de energie transportată datorită următoarelor cauze:

- pierderea în SNT a energiei aferente fracțiilor petroliere aflate în compoziția gazelor naturale care condensează din forma gazoasă în formă lichidă în condițiile de presiune și temperatură din SNT; această energie nu se mai regăsește la ieșirea din SNT ci se pierde prin evacuarea acestor lichide. Această situație va fi rezolvată o dată cu aplicarea Codului rețelei, aplicare amânată cu un an, care prin Anexa nr. 9 „*Condițiile tehnice pentru exploatarea punctelor de măsurare a cantităților de gaze naturale la intrarea în/ieșirea din sistem*”, impune o valoare limită a punctului de rouă pentru hidrocarburi, având ca efect limitarea cantităților de condensat și implicit a pierderilor de energie la ieșirea din SNT;

- datorită multitudinii de puncte și zone de calitate în care se determină puterea calorică superioară (pcs) a gazelor la intrarea/ieșirea din SNT apar inevitabil diferențe între valorile acestui parametru, diferențe care se încadrează în incertitudinea maximă de măsurare a pcs de 2% impusă în „*Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România*” aprobat prin Ordinul ANRE nr.62, dar aceste diferențe chiar dacă sunt mult mai mici de 2% pot avea o influență ridicată asupra consumului tehnologic exprimat în unități de energie (MWh). Astfel, datorită diferenței dintre puterea calorică medie lunară determinată la intrarea respectiv ieșirea gazelor din SNT de numai 0,037 kwh/m³, respectiv 0,34%, valori situate în limita clasei de incertitudine admise pentru aparatele cromatografice care determină acest parametru (2%), **a fost înregistrată pentru luna iulie 2008 o valoare a consumului tehnologic în unități de energie mai mare cu 12% față de valoarea care ar fi rezultat în condițiile practicării vechiului sistem de măsurare și facturare. În consecință costurile lunii iulie 2008 au crescut cu cca. 1,5 milioane lei doar din cauza schimbării modalității de măsurare și facturare.** De precizat faptul că raportarea consumului tehnologic în unități de energie la cel

determinat în unități volumetrice, conduce la o putere calorifică superioară aferentă acestuia de 11,725 kwh/m³ mult peste valorile medii ale producătorului de gaze (10,714 kwh/m³), sau a gazelor transportate în luna iulie 2008 (10,678 kwh/m³), reprezentând de fapt o valoare nereală. Mentionăm că utilizarea unei puteri calorifice superioare de 11.782 kwh/1000 mc (mai mare față de puterea calorifică la iesirea din SNT care este de 10.612,827 kwh/m³), pentru estimarea consumului tehnologic pe semestrul II 2008 determină o creștere a valorii acestuia cu cca. 12%;

2. cheltuielile cu impozite, taxe si vărsăminte asimilate determinată de creșterea taxelor si impozitelor locale;
3. taxele de acordare a licențelor de transport si tranzit datorită modificării acestora prin Ordinul ANRE nr.1/15 ianuarie 2008.

III. Rezultatul brut este de **304.588 mii lei**, cu **13.042 mii lei** (4,11%) mai mic față de BVC aprobat, ca urmare a modificărilor survenite la veniturile si cheltuielile societății.

IV. Cheltuielile pentru investiții prevăzute în BVC rectificat sunt în valoare de **318.638 mii lei**, mai mici cu 268.623 mii lei față de BVC aprobat, pe de o parte ca urmare a amânării aplicării tarifului de dispecerizare si echilibrare a SNT având ca efect neachiziționarea gazelor pentru echilibrarea SNT, dar si datorită revizuirii programului de investiții cu efecte în reducerea cheltuielilor de investiții pentru unele obiective pentru care nu există în prezent condiții de finalizare.

Principalele cauze care au determinat revizuirea programului de investiții sunt:

- ☞ lipsa cadrului legislativ privind modalitatea de plată a despăgubirilor acordate proprietarilor de terenuri pentru obținerea acordurilor si accesului constructorilor în terenurile proprietate particulară. Legea Gazelor nr.351/2004 art.91, privitor la modalitatea de acordare a despăgubirilor, lasă loc de interpretare la cele trei aliniate a, b si c, astfel încât unii dintre proprietari solicită să fie despăgubiti după valoarea de circulație a terenurilor si nicidecum după valoarea culturilor afectate;
- ☞ identificarea proprietarilor de teren este un proces dificil datorită numărului mare de proprietari existenți (zeci sau chiar sute), pe traseul conductei si pe altă parte datorită schimbării repetate pe parcursul executiei, a proprietarilor si a inexistenței în multe situații a unor planuri cadastrale de referință. Precizăm că acordurile proprietarilor de teren fac parte din proiectul pentru autorizarea

executării lucrărilor de construcții, în baza căruia se eliberează autorizația de construire;

- ☞ obținerea Ordinului din partea Ministerului Apelor Pădurilor și Dezvoltării Rurale pentru defrisarea unor terenuri aparținând Direcțiilor Silvice este deosebit de dificilă și implică:
 - obținerea acordului de mediu de Agenția de Protecție a Mediului, care în cele mai multe cazuri după verificare se constată că terenul respectiv face parte din situl Natura 2000 și se solicită întocmirea unui Raport la Studiu de Impact asupra mediului a cărui durată este de cca. 6 luni;
 - întocmirea documentației și obținerea avizului Inspectoratului de Regim Silvic și Vânătoare și plata sumelor (deosebit de mari) pentru plata chiriei și a garanției pentru scoaterea temporară din circuitul silvic, sume solicitate prin fișa tehnică;
 - Avizul Direcției Silvice;
 - Avizul Regiei Apelor și Pădurilor;
- ☞ plata taxei pentru eliberarea Autorizației de Construire - conform Codului Fiscal adoptat prin Legea nr.571/22.12.2003, cu modificările și completările ulterioare, art.269, pentru obiective de interes public și național societatea noastră este scutită de plata taxei de eliberare a autorizației de construire, acest lucru însă nefiind recunoscut de Consiliile Județene Brăila, Arad, Bihor, Timiș, fapt ce a condus la deschiderea unor acțiuni în justiție;
- ☞ introducerea repetată de contestații pentru achiziția de lucrări, produse, servicii, au condus la imposibilitatea încheierii unor contracte importante cu pondere însemnată în programul de investiții și reparații. Menționăm că OUG 34/2006 - privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, permite introducerea unei contestații indiferent de fază în care se află procedura de licitație, chiar înainte de deschiderea ofertelor.

În tabelul următor este redată **sinteza indicatorilor BVC rectificat pe anul 2008** comparativ cu BVC 2008 aprobat prin Ordinul M.E.F. nr. 968/28 martie 2008:

mii lei

Nr. crt.	SPECIFICATIE	BVC 2008 Ordin nr.968	Propunere BVC 2008 rectificat	Indici %
0	1	2	3	4=3/2
1.	VENITURI TOTALE, din care:	1.275.034	1.222.011	95,84
1.1	Venituri din exploatare	1.262.980	1.197.023	94,78
1.2	Venituri financiare	12.054	24.988	207,30
2.	CHELTUIELI TOTALE, din care:	957.404	917.423	95,82
2.1	Cheltuieli de exploatare	940.417	902.614	95,98
2.2	Cheltuieli financiare	16.987	14.809	87,18
3.	PROFIT BRUT	317.629	304.588	95,89
4.	IMPOZIT PE PROFIT	48.397	46.538	96,16
5.	PROFIT NET	269.233	258.049	95,85

La prezenta notă de fundamentare se anexează:

- Extrasul bugetului de venituri si cheltuieli rectificat pe anul 2008;
- Analiza factorială a modificării veniturilor totale: Anexele 1.1 si 1.1.a;
- Analiza factorială a modificării elementelor cheltuielilor: Anexele 1.2 si 1.2.a;
- Fundamentarea veniturilor din exploatare: Anexa nr.2.1;
- Fundamentarea cheltuielilor de exploatare: Anexa 2.2.

Presedinte Consiliul de Administratie,
Nicolae Turdean

Vizat,
Director General,
Ioan Rusu

Director Departament Economic,
Radu Moldovan